

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 17 czerwca 1953 r.

w sprawie odmiennych form rozliczeń ustalonych przez Narodowy Bank Polski dla niektórych dostaw, usług i robót.

Na podstawie § 15 uchwały nr 877 Prezydium Rządu z dnia 12 grudnia 1951 r. w sprawie zasad rozliczeń za dostawy, usługi i roboty między jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr A-103, poz. 1500) oraz zgodnie z § 1 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 26 lipca 1952 r. w sprawie podawania do wiadomości przepisów Narodowego Banku Polskiego ustalających odmienną formę rozliczeń dla niektórych jednostek bądź dla niektórych dostaw, usług i robót objętych uchwałą nr 877 Prezydium Rządu z dnia 12 grudnia 1951 r. (Monitor Polski Nr A-67, poz. 1020) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do ustalonych przez Narodowy Bank Polski odmiennych form rozliczeń w postaci:

- 1) limitowanych książeczek czekowych,
- 2) czeków akceptowanych,
- 3) akredytyw,
- 4) rachunków specjalnych,
- 5) rozliczeń planowych,
- 6) okresowych rozliczeń saldami,
- 7) jednorazowych kompensat dwustronnych,

8) jednorazowych lub stałych kompensat wielostronnych

— mają zastosowanie niżej wymienione zasady.

§ 2. 1. Przedmiotem rozliczeń za pomocą limitowanych książeczek czekowych są staryfowane należności uspołecznionych przedsiębiorstw transportu kolejowego, drogowego, powietrznego i wodnego za usługi transportowe z tytułu przewozu towarów, świadczone na rzecz innych jednostek gospodarczych, korzystających stale z tych usług.

2. Limit globalny limitowanej książeczki czekowej wynosi minimum 1.500 zł.

3. Zapłata limitowanej książeczki czekowej następuje z góry w pełnej wysokości limitu.

4. Czeki z limitowanej książeczki czekowej mogą być wystawiane w ramach limitu w dowolnej wysokości nie niższej jednak niż 100 zł.

5. Termin ważności limitowanej książeczki czekowej wynosi 3 miesiące od daty jej wystawienia. Termin ważności czeku wynosi dni 10 od daty jego wystawienia.

6. Limitowana książeczka czekowa może być użyta jedynie dla rozliczeń z jednostką transportu wymienioną w książeczce.

7. Bank może pozbawić właściciela książeczki prawa korzystania z książeczek limitowanych w razie stwierdzenia, że posiadacz książeczki nie przestrzega obowiązku właściwego zużycia czeków.

8. Czeki z limitowanych książeczek czekowych, wystawione przez jednostki budżetowe w ostatniej dekadzie roku budżetowego, muszą być zrealizowane najpóźniej w dniu 31 grudnia.

§ 3. 1. Rozliczenia za pomocą czeków akceptowanych mogą być dokonywane przez jednostki gospodarki uspołecznionej posiadające rachunki bankowe:

- 1) z urzędami pocztowo-telekomunikacyjnymi — za wszelkie usługi pocztowe i telekomunikacyjne,
- 2) z uspołecznionymi przedsiębiorstwami transportu kolejowego, drogowego, powietrznego i wodnego — za usługi transportowe z tytułu przewozu towarów o charakterze niestałym.

2. Przez akcept bank (trasat) stwierdza, że na odrębnym rachunku zostały zarezerwowane środki wystawcy na opłacenie czeku.

3. Dolna granica czeków akceptowanych wynosi 100 zł. Jeżeli wystawcą czeku jest jednostka budżetowa, dopuszcza się akceptowanie czeków na kwoty poniżej 100 zł.

4. Akcept czeku jest ważny w terminie 10 dni od daty wystawienia czeku. Po upływie tego terminu bank nie przyjmuje czeków akceptowanych do realizacji.

5. Czeki z wystawienia jednostek budżetowych, akceptowane w ostatniej dekadzie roku budżetowego, muszą być zrealizowane najpóźniej w dniu 31 grudnia.

§ 4. 1. Rozliczeniami za pomocą akredytywy mogą być objęte rozliczenia pozaplanowe o charakterze jednorazowych transakcji oraz rozliczenia za inne dostawy w stosunku do niepunktualnych płatników.

2. Rozliczenia za pomocą akredytywy mogą być stosowane, jeżeli tę formę rozliczeń ustala:

- 1) umowa zawarta pomiędzy dostawcą i odbiorcą albo
- 2) zarządzenie właściwego ministra dotyczące niektórych dostaw lub określonych płatników.

3. Dolna granica akredytywy oraz najniższa suma wypłaty wynosi 1.000 zł.

4. Termin ważności akredytywy liczy się od daty jej wystawienia i wynosi:

- 1) przy akredytywie miejscowej — dni 15,
- 2) przy akredytywie zamiejscowej — dni 30.

5. W przypadkach uzasadnionych bank płatnika może przedłużyć terminy podane w ust. 4.

§ 5. 1. Rachunki specjalne mogą być otwierane w banku dostawcy przez jednostki gospodarki uspołecznionej, które ze względu na specjalne znaczenie pewnych dostaw czy usług powinny dokonywać kontroli ich wykonania w siedzibie zamiejscowego dostawcy.

2. Rachunkiem specjalnym dysponuje w siedzibie dostawcy pełnomocnik odbiorcy (płatnika), podpisujący samodzielnie wszelkie dyspozycje z tego rachunku.

3. Wniosek o otwarcie rachunku specjalnego składa odbiorca wraz z wzorem podpisu pełnomocnika w banku prowadzącym jego rachunek rozliczeniowy.

4. Środki na rachunek specjalny przekazywane są z rachunku rozliczeniowego.

5. Bank dostawcy ma obowiązek kontroli dyspozycji z rachunku specjalnego i badania zgodności tych dyspozycji z warunkami podanymi we wniosku.

§ 6. 1. Rozliczeniami planowymi objęte są — na podstawie umowy między kontrahentami potwierdzonej przez bank — rozliczenia między jednostkami gospodarki uspołecznionej, dotyczące systematycznych, zaplanowanych dostaw i usług.

2. Zapłata za dostarczone towary bądź świadczone usługi regulowana jest za pomocą poleceń przelewu w ustalonych umową okresach i kwotach. Okresy te nie mogą przekraczać 5 dni. Regulowanie poleceniami przelewu następuje niezależnie od wartości dostarczonych towarów bądź świadczonych usług.

3. W przypadku braku pokrycia na rachunku płatnika bank pokrywa polecenie przelewu w kolejności przewidzianej w § 6 uchwały nr 877 Prezydium Rządu z dnia 12 grudnia 1951 r. (Monitor Polski Nr A-103, poz. 1500) bez pobierania kar za zwłokę.

4. Wyrównywanie rozliczeń na podstawie otrzymanych faktur następuje, zależnie od umowy, w okresach 5, 10 lub 15-dniowych.

§ 7. 1. Okresowe rozliczenia saldami mogą obejmować — na podstawie umowy między kontrahentami, potwierdzonej przez bank — rozliczenia z tytułu wzajemnych stałych dostaw towarów lub świadczonych usług.

2. Rozliczenia saldami następują w ustalonych umową terminach 5, 10 lub 15-dniowych.

3. Ustalona w umowie jednostka rozliczająca wyrównuje wynikające na jej korzyść saldo rozliczeń w okresach umownych w formie akceptowych rozliczeń inkasowych, a saldo na rzecz kontrahenta — przez wystawienie polecenia przelewu, załączając do żądania zapłaty oraz polecenia przelewu wyciąg z dokonanych rozliczeń.

§ 8. 1. Jednorazowymi kompensatami dwustronnymi mogą być objęte rozliczenia dotyczące wzajemnych bezspornych roszczeń między dwiema uspołecznionymi jednostkami gospodarczymi.

2. Bank dokonuje kompensaty na wniosek zainteresowanej jednostki gospodarczej.

§ 9. 1. Jednorazowymi lub stałymi kompensatami wielostronnymi mogą być objęte z inicjatywy banku rozliczenia wzajemnych bezspornych roszczeń między większą ilością kontrahentów.

2. Rozliczeń dokonuje bank, otwierając w tym celu oddzielne rachunki kompensacyjne dla uczestników.

3. Wyrównanie rachunków kompensacyjnych następuje w zależności od wyniku rozliczenia przez uznanie rachunków rozliczeniowych uczestników kompensat albo przez obciążenie ich rachunków rozliczeniowych lub pożyczkowych.

§ 10. Rozliczenia przewidziane w §§ 2, 3, 4, 5, 6 oraz § 7 ust. 1 i 2 zarządzenia nie mogą następować w formie rozliczeń inkasowych.

§ 11. Rozliczeń przewidzianych w §§ 4, 5, 7, 8 i 9 nie stosuje się do jednostek budżetowych.

§ 12. Szczegółowe zasady, dotyczące odmiennych form rozliczeń objętych zarządzeniem, ustala Narodowy Bank Polski.

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1953 r.

Minister Finansów: *T. Dietrich*